

Rekenkamer Borger-Odoorn
t.a.v. de heer Y. van Slooten (voorzitter)

Ons kenmerk
13539-2026:123966
Behandeld door
J. Wolters
Doorkiesnummer
14 0591
Bijlage

Datum

17 februari 2026

Onderwerp

Bestuurlijke reactie rekenkameronderzoek coalitieakkoord

Geachte heer Van Slooten,

Op 20 januari 2026 heeft uw Rekenkamer ons college en de burgemeester verzocht een bestuurlijke reactie te geven op de conclusies en aanbevelingen uit uw onderzoek naar de totstandkoming, uitwerking en verantwoording van het coalitieakkoord 2022-2026. Wij voldoen graag aan uw verzoek. Voordat we ingaan op uw conclusies en aanbevelingen maken wij een tweetal opmerkingen.

Geen inhoudelijke reactie op de totstandkoming van het coalitieakkoord

We merken op dat ons college geen oordeel heeft over de totstandkoming van het coalitieakkoord en de specifieke conclusies en aanbevelingen die uw Rekenkamer trekt over dit onderdeel. Zoals u aangeeft vindt de coalitievorming plaats binnen de gemeenteraad zelf en is de samenstelling van het college een gevolg hiervan.

In dat kader past het ons niet om hierover een oordeel te geven. We zullen ons in deze reactie vooral beperken tot uw conclusies en aanbevelingen over de relatie tussen coalitieakkoord en bestuursprogramma.

Een vertaling nodig van coalitieakkoord in bestuursprogramma

Uw Rekenkamer constateert dat in alle onderzochte gemeenten een coalitieakkoord na vaststelling verder uitgewerkt wordt in een bestuursprogramma. Dit heeft te maken met de uitvoerbaarheid en haalbaarheid van de in een coalitieakkoord benoemde wensen en ambities. Naar onze mening is deze vertaling ook nodig om de wensen vanuit de raad te koppelen aan mogelijkheden in tijd, geld en menskracht. Ook dient een coalitieakkoord aan juridische of eerdere vastgestelde beleidskaders door de gemeenteraad te worden getoetst. De vraag is of hier tijd en ruimte genoeg voor bestaat tijdens het maken van afspraken die leiden tot een coalitieakkoord. Vandaar dat in veel gemeenten wordt gewerkt met een bestuursprogramma.

Aanbeveling 1: maak expliciet waar kaderstelling plaatsvindt

Staatsrechtelijk is de situatie duidelijk: de gemeenteraad als hoofd van de gemeente stelt de kaders binnen een gemeente vast, ons college bereidt voor en voert uit. Daarnaast is ons college een zelfstandig bestuursorgaan dat eigen wettelijke taken heeft en daarover verantwoording schuldig is aan de gemeenteraad. We beschouwen daarbij het coalitieakkoord als primair van de gemeenteraad en het bestuursprogramma als van de gemeenteraad en ons college gezamenlijk. Ons college heeft als bestuursorgaan ook geen betrokkenheid bij de totstandkoming van een coalitieakkoord van de raad, maar wel voelen wij een verantwoordelijkheid om – gezamenlijk met de gemeentesecretaris en het ambtelijk apparaat – een coalitieakkoord te vertalen naar een bestuursprogramma op uitvoerbaarheid en haalbaarheid. Dit past tegelijkertijd bij onze wettelijke taak om P&C documenten als de begroting op te stellen waarbij de raad deze al dan niet geamendeerd vaststellen.

Aanbeveling 2: Leg vast hoe de doorvertaling van het coalitieakkoord wordt georganiseerd

Bij deze aanbeveling herhalen we dat een akkoord vanuit de gemeenteraad doorvertaald moet worden in een bestuursprogramma waarbij gekeken wordt naar uitvoerbaarheid en haalbaarheid. Ambtelijke betrokkenheid, onder aansturing van de gemeentesecretaris, bij die vertaling is noodzakelijk. We pleiten daarbij wel voor enige ruimte voor ons college om bijvoorbeeld met alternatieven voor bepaalde wensen of ambities te komen.

Aanbeveling 3: Positioneer het bestuursprogramma expliciet in de cyclus

Bij deze aanbeveling merken we op dat in de afgelopen periode het bestuursprogramma impliciet is vastgesteld als bijlage van de begroting 2023. De vaststelling explicieter maken is een aanbeveling waar we het mee eens zijn. Dit zullen wij gaan doen door het opnemen van een expliciet beslispunt in ons voorstel aan de gemeenteraad. Met betrekking tot de status als sturings- en verantwoordingsdocument merken we op dat de huidige indeling binnen de P&C stukken (thema's en subthema's) permanente – door de gemeenteraad vastgestelde – eveneens kaders zijn die richtinggevend zijn voor ons college.

Aanbeveling 4: Vraag om een consistente navolgbaarheid

Het zal naar onze mening in de praktijk best ingewikkeld zijn en blijven om de wensen en ambities die voortvloeien uit het coalitieakkoord te vertalen in een begroting met een in principe vaste indeling met thema's en subthema's. Bovendien lopen we het risico dat bij wisselingen per bestuursperiode de langjarige continuïteit van het begrotingsbeleid lastiger wordt te analyseren en terugkijken moeilijker zal worden. Overigens hebben wij in de huidige bestuursperiode het bestuursprogramma wel navolgbaar gemaakt door deze op een afzonderlijke plek te behandelen in de P&C stukken.

Aanbeveling 5: Vraag om een integraal financieel beleid

We hebben begrip voor deze aanbeveling, maar naar onze opvatting zou de integrale en samenhangende vertaling relatief veel tijd kunnen vragen. Daardoor lopen we het risico het coalitieakkoord/bestuursprogramma niet tijdig te kunnen vertalen in de begroting 2027. En in die situatie lopen we mogelijk een begrotingsjaar mis om met de ambities uit het coalitieakkoord aan de slag te gaan.

Aanbeveling 6: Organiseer expliciet reflectiemomenten

We kunnen ons vinden in deze aanbeveling waar het gaat om inhoudelijke reflectie op het bestuursprogramma. Tot nu toe was de midterm review een initiatief vanuit ons college om de gemeenteraad te informeren en, indien gewenst, over de stand van zaken uit het bestuursprogramma verder bij te praten. We zijn zeker bereid om op elk gewenst moment het gesprek aan te gaan met de raad over het bestuursprogramma.

Tot slot

De burgemeester heeft aangegeven geen afzonderlijke reactie op uw conclusies en aanbevelingen te zullen verzenden. We zijn benieuwd naar uw gesprek met de gemeenteraad over dit onderzoek en vertrouwen erop u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Borger-Odoorn,

de secretaris,

de burgemeester,

E.W. Bennema

mr. J. Seton